GOUD- EN ZILVERSMEDEN IN SCHOONHOVEN: 20e EEUW.

De kwantitatieve ontwikkeling van het aantal goud- en zilversmeden in de 20e eeuw.

Zilver-cahier nr. 7.2 (1 december 2008)

Een serie monografieën, sinds 2008 uitgegeven
onder auspiciën van de
Historische Vereniging Schoonhoven

René Kappers

De ontwikkeling van het aantal goud- en zilversmeden in Schoonhoven in de 20e eeuw.

Hoeveel goud- en zilversmeden zullen er in Schoonhoven gewoond en gewerkt hebben in de loop der eeuwen? Voor de 20e eeuw kan die vraag vrij nauwkeurig beantwoord worden. Immers, vrijwel alle Nederlandse goud- en zilversmeden uit die eeuw staan vermeld in het boek 'De Nederlandse Verantwoordelijkheidstekens', alias 'de Dikke van Dongen'. Daarbij staan ook hun woonplaatsen, hun werkzame jaren en hun meestertekens. Het wordt wel het levenswerk van Casper van Dongen genoemd. Van Dongen bouwde vele jaren aan de onderliggende electronische database. De database berust bij WaarborgHolland te Gouda. Voor kwantitatief onderzoek naar de ontwikkeling van de 20e eeuwse Schoonhovense goud- en zilversmeden bleek deze database het instrument om de Schoonhovenaren te selecteren en hun ontwikkeling te analyseren.[1]

Als piek van het aantal goud- en zilversmeden in Schoonhoven was tot nu toe het jaar 1886 bekend.[2] In dat jaar werkten gelijktijdig 115 goud- en zilversmeden in de Zilverstad. Daarnaast wordt in het algemeen met regelmaat beweerd dat het hoogtepunt van de goud- en zilverindustrie van Schoonhoven in de 19e eeuw ligt. Echter, deze studie over de ontwikkeling van het aantal goud- en zilversmeden in de 20e eeuw, werpt daar een ander licht op.[3]

afb.1 Ontwikkeling van het aantal goud- en zilversmeden in Schoonhoven, 1900 – 2000.

In 1914 werkten er gelijktijdig130 goud- en zilversmeden. En overigens waren er in de periode 1902 t/m 1923 telkens meer dan 115 (het 19e eeuwse piekgetal) goud- en zilversmeden in Schoonhoven.
We mogen daarom concluderen dat de piek voor de Zilverstad gemeten naar het aantal werkzame goud- en zilversmeden niet in de 19e eeuw lag, maar in de 20e eeuw, en wel in het jaar 1914 met 130 werkzame goud- en zilversmeden. In de 21 jaar hieromheen -van 1903 tot en met 1923- werkten telkens meer goud- en zilversmeden dan in het genoemde19e eeuwse piekjaar 1886. Het dieptepunt van de 20e eeuw was 1965 met 44 werkzame smeden. Eind 2000 uiteindelijk woonden er 67 goud- en zilversmeden in de nationale Zilverstad. In totaal hebben in de 20e eeuw 504 verschillende werkmeesters, firma's en organisaties met een eigen 'meesterteken' korte of langere tijd in de zilverstad gouden en zilveren voorwerpen en sieraden gemaakt.[4]

Het staat overigens nog te bezien waar het hoogtepunt in de 20e eeuw heeft gelegen voor wat betreft het totaal aantal (mede)werkers in het vak, het percentage van de beroepsbevolking, het aantal kilo's zilver en het aantal kilo's goud dat verwerkt werd[5]. Ook dit zijn immers parameters om 'het hoogtepunt' van Schoonhoven als Zilverstad te markeren.

Bijlage 1: Tabel met Goud- en zilversmeden, alfabetisch-lexicografisch, en jaar van vestiging 1900-2000 in Schoonhoven.
Bijlage 2: Tabel met aantal goud- en zilversmeden per jaar, in en uit, en totaal aantal op 31 december van elk jaar, in de periode 1900-2000.
Bijlage 3: Tabel met de Schoonhovense goud- en zilversmeden op 31 december 2000.
Bijlage 4: Fotoportretten van goud- en zilversmeden werkzaam in Schoonhoven en lid van het Gilde St.Eloy op 31 december 2000, met naamsvermeldingen.
Bijlage 5: Foto ter gelegenheid van bezoek Schoonhovense goud- en zilversmeden aan de Fa. Drijfhout & Zn Edelmetalen te Amsterdam, 2 april 1968, met naamsvermeldingen.
Bijlage 6: Foto ter gelegenheid van 'Het leggen van de eerste steen der Teekenschool' te Schoonhoven, 9 september 1895, met naamsvermeldingen.
Bijlage 7: Toelichting op de methodiek van het onderzoek.

Foto's titelpagina.
Boven: Het leggen van de eerste steen der 'Teekenschool', 9 september 1895. Schoonhovense goud- en zilversmeden en hun dames. Op de achtergrond de hierbij betrokken bouwvakkers. Onbekende fotograaf. Collectie Vakschool Schoonhoven. Namen, zie Bijlage 6.
Midden: groepsfoto van goud- en zilversmeden en enige anderen tijdens een bezoek aan Fa.Drijfhout & Zn Edelmetalen, te Amsterdam op 2 april 1968. Namen, zie Bijlage 5. Onbekende fotograaf. Collectie Cock van Holten, doos 13, nr.21,nr.5. Streekarchief Midden-Holland, negatief M-7/36.b.5.
Onder: Fotocollage van Schoonhovense goud- en zilversmeden, werkzaam op 31 december 2000 en lid van het Gilde St.Eloy, gemaakt ter gelegenheid van de Nationale Zilverdag 2005. Foto's Marjon Kappers, Max van Gelder. Namen, zie Bijlage 4.

Rene Kappers, 14 november 2008.

---

[1] *Nederlandse Verantwoordelijkheidstekens sinds 1797*, editie 1999, WaarborgHolland, Gouda, mei 1999, was de derde en laatste editie waar Casper van Dongen (1931-1998) aan meewerkte. WaarborgHolland was in 2005 zo vriendelijk voor deze studie een digitaal deelbestand aan te leveren van de editie 2003: deelverzameling 'Schoonhoven' en omgeving, 1797-2000.
[2] R.Kappers, *Werkmeesters 19e eeuw*, Zilvercahier 2.1, Stg Vriendenkring Nederlands Goud-, Zilver- en Klokkenmuseum, Schoonhoven 1996: inmiddels met een aantal aanvullingen. Aan het saldo 105 van 31 december 1899 moeten worden toegevoegd, Pleun Hogendoorn jr. (1882-1901), Hermanus Hartman (1889-1910), Dirk Leendert Wendels jr. (1895-1903) en Albert Streng (1863-1916), zodat het saldo uitkomt op 109.
[3] Definitie 'goud- of zilversmid' in dit onderzoek: een rechtspersoon of natuurlijk persoon die minstens één meesterteken bij de Waarborg c.q. WaarborgHolland geregistreerd heeft.
Definitie 'Schoonhovense goud- of zilversmid': een goud- of zilversmid die officieel in de gemeente woont of gevestigd is. Ook rekenen we hiertoe in dit onderzoek zij die gevestigd zijn in Ammerstol, Bergambacht, Nieuwpoort, Vlist en Willige Langerak. De smeden uit deze aangrenzende dorpen keurden tot 1987 in Schoonhoven en werden historisch ook tot de Schoonhovense goud- en zilversmeden gerekend.
[4] Drie goud- of zilversmeden hebben zich in de onderzochte periode twee maal gevestigd in Schoonhoven. Het zijn Wilhelmus Brehm, Leendert Johannes Gaillard en N.C. van Solinge sr. Hierdoor is het saldo 507 minus 3 is 504 verschillende natuurlijke en/of rechtspersonen.
[5] R.Kappers, *Getallen uit de 19e eeuw*, Zilvercahier 5.0, Stg Vriendenkring Nederlands Goud-, Zilver- en Klokkenmuseum, Schoonhoven 2003.

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Aa, Willem Frederik van der	Schoonhoven	1891	1919	
Alphen, P.J. van	Schoonhoven	1946	1959	
Aten School, Burgemeester	Schoonhoven	1966	1993	
Baalen, W.A.	Schoonhoven	1980	> 2000	
Baardwijk, n.v. Zilverfabriek v/h Gebr.	Nieuwpoort	1949	1957	
Baardwijk, P.	Schoonhoven / Nieuwpoort	1922	1942	pk
Baardwijk, T. & C. & J.A.	Nieuwpoort	1942	1949	
Baaren, Cornelis van	Schoonhoven	1887	1911	
Baaren, Hendrik van	Schoonhoven	1873	1900	B 007
Bachmaier, A.	Schoonhoven	1982	> 2000	
Bakker, C.M. (Zilverwerk)	Ammerstol / Schoonhoven	1991	> 2000	
Barendse, P.M.	Schoonhoven	1998	> 2000	
Beerendsen, wed. Hermina Geertruida	Schoonhoven	1900	1913	
Bek, M.C.	Schoonhoven	1911	1931	
Bekker, J.H.N.	Utrecht / Schoonhoven	1976	> 2000	pers.med.
Berg, E. van den	Schoonhoven	1995	> 2000	
Bergh Jr., G.J. van den	Schoonhoven	1949	1981	
Bergh Lz., Gerrit van den	Schoonhoven	1876	1921	
Bergh Sr., G.J. van den	Schoonhoven	1900	1941	
Bergh Zilverwerken b.v., G.J. van den	Schoonhoven	1981	> 2000	
Bergh, A.C. van den	Schoonhoven	1920	1927	
Bergh, D. van den	Schoonhoven	1917	1919	
Bergh, G.J. Sr. & G.J. Jr. & J.W. van den	Schoonhoven	1941	1949	
Bergh, G.J. Sr. & G.J. Jr. & J.W. van den	Schoonhoven	1949	1981	
Bergh, Gerrit van den	Schoonhoven	1856	1911	
Bergh, J.H. & F.Th. M. & J.H.M. van den	Schoonhoven	1945	1947	
Bergh, J.H. & J.H.M. van den	Schoonhoven	1947	1950	
Bergh, J.H. van den	Schoonhoven	1922	1945	
Bergh, J.H. van den	Schoonhoven	1950	1973	
Bergh, J.H.M. van den	Schoonhoven	1973	1983	
Bergh, Jacobus Henderikus van den	Schoonhoven	1879	1906	
Bergh, Jacobus Johannes van den	Schoonhoven / 's Gravenhage	1907	1915	Gezinskaart 1910-1936
Bergh, Leonardus van den	Schoonhoven	1903	1904	
Bergh, Petrus van den	Schoonhoven / Utrecht	1908	1910	pk
Besten, J. den	Schoonhoven	1907	1935	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Besten, L. den	Schoonhoven	1902	1928	
Bijma, P.H.	Schoonhoven / Gorredijk / Ferwerd	1983	1984	gemeente
Blanken, W.M.	Schoonhoven	1977	1996	
Blok, C.M.	Schoonhoven / Doesburg	1992	1994	gemeente
Boer, J.E. den	Schoonhoven	1998	> 2000	
Boer, J.M. de	Schoonhoven	1975	1998	
Boere, H.J.A.	Schoonhoven	1926	1951	
Bokhoven M.H.B. van	Schoonhoven	2000	> 2000	
Bokhoven, A.C. van	Schoonhoven / Delft	1967	1969	gemeente
Boon, A.J.	Schoonhoven	1923	1924	
Boon, A.J. & C.	Schoonhoven	1923	1923	
Boon, Cornelis	Schoonhoven / Rotterdam / Rhoon	1923	1925	pk
Boon, Jan	Schoonhoven	1893	1925	
Boonstoppel, W.	Schoonhoven	1945	1960	
Bosch, L.	Schoonhoven	1919	1960	
Bouter, Peter	Schoonhoven / Gouda / Schoonhoven	1921	1926	pk icm Mr tekens. Opm.2
Brandenburg, W.M.	Schoonhoven	1976	1983	
Brands, A.E.M.	Emmen / Schoonhoven	1995	> 2000	pers.med.
Brandwijk, Gerrit	Schoonhoven	1898	1911	
Brans, W.M.	Schoonhoven	1963	1991	pers.med.
Brehm, Joannes Josephus	Schoonhoven / Amsterdam	1910	1910	pk
Brehm, W.G.M.	Schoonhoven / Krommenie / 's Gravenhage	1921	1922	opm.1
Brehm, Wilhelmus, 1e periode	Schoonhoven / Heusden / Schoonhoven	1904	1924	pk icm Mr tekens
Brehm, Wilhelmus, 2e periode	Schoonhoven / Heusden / Schoonhoven	1929	1939	pk icm Mr tekens. Opm.3
Brinkert, E.J.	Schoonhoven / Zwolle	1972	1982	gem 2006
Broers, V.J.M.	Schoonhoven / Eindhoven / Oirschot	1985	1985	gemeente
Brouwer, I.	Schoonhoven / Bergambacht	1997	> 2000	gemeente
Brueijs, R. de	Schoonhoven	1993	1994	
Bruin, J. de	Schoonhoven	1923	1946	
Burghoorn, Pieter Coenraad	Schoonhoven	1876	1920	
Capoen, Cornelis	Schoonhoven	1900	1920	Gezinskaart 1910-1936
Capoen, wed. H. geb. van Baaren	Schoonhoven	1899	1900	B 039
Copier, Hendrik	Schoonhoven	1882	1916	
Copier, Hendrik	Schoonhoven / Amsterdam	1919	1965	pk
Copier, wed. Hendrik	Schoonhoven	1916	1919	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Dam, A. van	Schoonhoven	1909	1931	
Daudt, Henricus Cornelis	Schoonhoven	1916	1918	
Deerenberg, M.L.	Schoonhoven	1936	1970	
Deerenberg, M.L.	Schoonhoven	1956	1976	
Deumers, C.	Schoonhoven / Zaandam / Schoonhoven	1899	1903	B 047
Deumers, D.J.	Schoonhoven	1921	1951	
Dieges, Gerardus Wilhelmus Marinus	Schoonhoven	1916	1919	
Dijk, A.M. van	Schoonhoven / Haren	1970	1983	gemeente. Opm.5.
Dillen, N. van	Eindhoven / Utrecht / Schoonhoven	1959	1975	gemeente
Driesen, Anthonie & Jacobus Johannes	Schoonhoven	1870	1910	
Driesen, Balduinus Henricus	Schoonhoven / Utrecht	1910	1919	pk
Driesen, Th.A.	Schoonhoven	1910	1963	
Duel, R.	Schoonhoven	1985	> 2000	
Duhen, A.	Bergambacht / Schoonhoven	1979	> 2000	
Dussen, G. van der	Schoonhoven	1921	1926	
Dussen, Gerrit van der	Schoonhoven	1867	1912	
Dussen, J. van der	Schoonhoven	1912	1921	
Dussen, Leendert van der	Schoonhoven	1904	1910	
Edeling, A.	Schoonhoven	1926	1941	
Edeling, F.	Schoonhoven	1873	1926	
Edeling, J.F.	Schoonhoven / Luinjeberd	1955	1971	gemeente
Edeling, P.	Schoonhoven	1905	1929	
Edeling, W.	Schoonhoven / 's Gravenhage	1896	1910	B 057
Eigenmann, P.	Schoonhoven / 's Gravenhage / Wassenaar/ 's	1972	1975	gemeente
Engelen, G.A. van	Schoonhoven	1919	1926	
Engelen, G.A. van	Schoonhoven	1926	1957	
Engelen, J.C. van	Schoonhoven	1921	1932	
Engelen, wed. G.A. van	Schoonhoven	1957	1961	
Engelen, Zilverfabriek G.A. van	Schoonhoven	1961	1999	
Evers, K.	Schoonhoven / Vierlingsbeek	1983	1986	gemeente. Opm.6.
Flenterie, Henricus	Schoonhoven	1881	1902	
Fliert, E.J. van de	Schoonhoven / Elburg	1978	1979	gemeente
Fortuin, B.M.	Schoonhoven	1928	1932	
Fortuin, M.	Schoonhoven	1905	1928	
Gaillard Jacz., Simon	Schoonhoven	1855	1903	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Gaillard Joh.z., Simon	Schoonhoven	1876	1940	
Gaillard Jr., Johannes	Schoonhoven	1903	1917	
Gaillard Sr., Johannes	Schoonhoven	1852	1910	
Gaillard, A.	Schoonhoven	1926	1935	
Gaillard, D.P.J. & P.J.	Schoonhoven	1941	1979	
Gaillard, D.P.M.	Schoonhoven	1907	1936	
Gaillard, J.G.	Schoonhoven	1929	1967	
Gaillard, Leendert Jacobus 2e periode	Schoonhoven / Zierikzee / Schoonhoven	1895	1911	Opm. 7.
Gaillard, W.	Schoonhoven	1904	1924	
Gaillard, W. & A.	Schoonhoven	1924	1926	
Gaillard, wed. Pieter Johannes	Schoonhoven	1898	1907	
Geelen Cz., wed. Jacobus van	Schoonhoven	1889	1902	
Geelen Ez., wed. Jacobus van	Schoonhoven	1883	1901	
Geelen Hendriksz., Hendrik van	Schoonhoven / Rotterdam?	1909	1910	Gezinskaart 1910-1936
Geelen Jz., Evert van	Schoonhoven	1896	1926	
Geelen, Evert van	Schoonhoven	1887	1911	
Geelen, G.A. & G.F.H. van	Schoonhoven	1919	1925	
Geelen, G.F.H. van	Schoonhoven	1925	1954	
Geelen, Gozewinus Adrianus van	Schoonhoven	1879	1919	
Geelen, Hendrik Cornelis van	Schoonhoven	1901	1913	
Gelderblom, A.	Schoonhoven	1997	> 2000	
Gelderblom, J.	Schoonhoven	1950	1966	
Gelderblom, J.	Schoonhoven	1966	> 2000	
Gelderen Cz., Jacob van	Schoonhoven	1886	1905	
Gelderen, Leonardus van	Schoonhoven	1894	1910	
Gemma v.o.f.	Streefkerk / Schoonhoven	1981	1995	
Gessel, Ben van	Schoonhoven	1984	> 2000	pers.med.
Gidts, Aart de	Schoonhoven	1897	1908	
Giesen, L. van der	Schoonhoven	1974	> 2000	gemeente
Goudsmit n.v./ b.v., Handelmij., Eduard	Rotterdam & Schoonhoven /'s Hertogenbosch	1946	2000	
Goudsmit, n.v. v/h Eduard	Rotterdam & Schoonhoven	1924	1948	
Graus, R.M.	Schoonhoven	1979	> 2000	2002 naar Limburg;pers.med
Greup Pz, Dirk Hendrik & Gerrit	Schoonhoven	1896	1913	
Greup, Gerrit Regtdoorzee	Schoonhoven	1864	1915	
Groot, A. de	Schoonhoven	1882	1936	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Groot, C.A. de	Schoonhoven	1935	1943	
Groot, C.A. de	Schoonhoven	1947	1950	
Groot, C.A. de & Prins, A.G.M.	Schoonhoven	1943	1947	
Groot, F.M. de	Schoonhoven / Oss / Veenendaal	1984	1993	
Grootemaat, A.F.	Schoonhoven	1993	> 2000	
Grootveld, S.L.G.	Bergambacht / Schoonhoven	1985	> 2000	gemeente
Haan, A. den	Schoonhoven	1899	1931	
Haan, C. den	Schoonhoven	1913	1925	
Halteren, Johannes van	Schoonhoven	1895	1908	
Hankart, L.	Schoonhoven	1976	> 2000	
Hartman Jr., J.J.	Schoonhoven	1933	1942	
Hartman, Chr.A.	Schoonhoven	1946	1956	
Hartman, Hermanus	Schoonhoven	1889	1910	
Hartman, J.	Schoonhoven	1912	1932	
Hartman, J.J.	Schoonhoven	1918	1918	
Hartman, Jac.	Schoonhoven	1911	1929	
Hartman, wed. J.J.	Schoonhoven	1918	1933	
Haselen, J.H. van	Schoonhoven (rk:Bergambacht 2007)	1984	> 2000	Nationale telefoongids
Heerens, A.	Schoonhoven	1931	1959	
Heerens, J.	Schoonhoven	1984	1994	
Heerens, J.W.	Schoonhoven	1967	1969	
Heerens, J.W. Sr. & Jr.	Schoonhoven	1967	1977	
Heerens, P.	Schoonhoven	1902	1941	
Heerens, P. & J.W.	Schoonhoven	1941	1967	
Heikoop, A.	Schoonhoven	1943	1994	
Hellegers, Petrus Johannes	Schoonhoven	1891	1920	
Heumen, Gerrit van	Schoonhoven / Rotterdam / Schoonhoven / Rotterdam	1910	1932	pk
Heumen, P. van	Schoonhoven	1908	1943	
Hoefnagel, Antonius	Schoonhoven	1900	1911	
Hof, Pieter Tieleman van der	Schoonhoven	1866	1900	B 116
Hoff, G.J.A. van der	Schoonhoven	1913	1920	
Hoff, H. van 't	Schoonhoven	1909	1910	
Hol, H.B.	Willige Langerak	1909	1946	
Hol, M.G.	Schoonhoven	1947	1984	
Hol, wed. H.B.	Willige Langerak	1946	1947	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Holland Silver b.v.	Rhenen / Schoonhoven	1993	1998	
Holten, W.G. van	Schoonhoven	1984	1997	pers.med.
Hoogendijk, F.A.	Schoonhoven	1905	1935	
Hoogendoorn Jr., Pleun	Willige Langerak	1882	1901	
Hoogendoorn, wed. G.	Schoonhoven	1897	1908	
Hooijkaas c.v., Schoonhovense Zilverfabriek, Fa. H.	Schoonhoven	1909	1924	
Hooijkaas H.B.Hz., Herbert	Schoonhoven	1875	1909	
Hooijkaas, Andries Dirk	Schoonhoven / de Meern / Zeist	1920	1937	pk
Hooijkaas, J.A.	Schoonhoven	1917	1957	
Hooijkaas, Schoonhovensche Zilverfab. H. b.v.	Schoonhoven	1946	> 2000	
Hooijkaas, W.	Schoonhoven	1924	1943	
Hooijkaas, W. & G.	Schoonhoven	1943	1946	
Hooijkaas, wed. J.A.	Schoonhoven	1957	1965	
Hooykaas, J. & W.J.	Schoonhoven	1996	1996	
Huisman n.v., Zilverfabriek Gebr.	Schoonhoven	1961	1995	pers.med. Cock van Holten
Huisman, C.	Schoonhoven	1910	1925	
Huisman, Gebr. T. & J.	Schoonhoven	1926	1961	
Huisman, Jan	Schoonhoven	1901	1917	
Huisman, wed. J.	Schoonhoven	1917	1926	
Ipenburg Fz., G. van	Schoonhoven	1918	1928	
Ipenburg Gz., F. van	Schoonhoven / Zuilen	1914	1918	Gezinskaart 1910-1936
Ipenburg Sr., Willem van	Schoonhoven	1903	1908	
Ipenburg, F. van	Schoonhoven	1908	1918	
Itjeshorst, Pieter	Schoonhoven	1882	1902	
Itjeshorst, W.F.	Schoonhoven / Sassenheim	1888	1932	B 136
Jaarsma, W.	Schoonhoven	1976	1977	
Jooden, A.C. de	Schoonhoven	1946	1965	
Jooden, J. den	Schoonhoven	1907	1942	
Kal, C.Ch.A.	Schoonhoven	1998	> 2000	
Kamerbeek, W.H.	Schoonhoven	1914	1917	
Kappers, M.	Schoonhoven	1999	> 2000	
Koch, K.G.R. & O.U.	Nieuwpoort	1978	1991	
Kok, Gebr. W. & N.K.	Schoonhoven	1914	1921	
Kok, N.K.	Schoonhoven	1920	1961	
Kokke, G.R.	Schoonhoven / Vlist	1985	> 2000	gemeente

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Kooiman Jz., Andries Cornelis	Schoonhoven	1893	1920	
Kooiman, Adrianus Andries Graves	Schoonhoven	1879	1911	
Kooiman, Jan	Schoonhoven	1873	1913	
Kooiman, Nicolaas	Schoonhoven	1862	1903	
Kooiman, wed. Nicolaas	Schoonhoven	1903	1910	
Koster, P.	Schoonhoven	1978	> 2000	pers.med.
Kovacsevits, K.	Schoonhoven	1945	1994	
Krijt, A.V.	Schoonhoven / Alkmaar / Bergen	1972	1973	gemeente
Krins, Bastiaan	Schoonhoven	1887	1910	
Krins, Cornelis Hubertus Adriaan	Schoonhoven	1910	1911	
Krins, Hendrik Jan Pieter	Schoonhoven	1910	1913	
Krins, J.	Schoonhoven	1910	1923	
Krins, J.	Schoonhoven	1926	1953	
Krins, J.	Schoonhoven	1947	1977	
Krins, wed. H.J.P.	Schoonhoven	1913	1921	
Kruijt Jr., W.	Schoonhoven / Gouda	1896	1933	B 164
Kuijf, C.A.	Schoonhoven	1976	> 2000	
Kuijlenburg Jz., Adrianus	Schoonhoven	1857	1927	
Kuijlenburg, mej. Adriana Hendrika	Schoonhoven / Rijswijk	1927	1931	Gezinskaart 1910-1936
Lagemaat, D.L.van de	Schoonhoven	1976	> 2000	
Lagemaat, G. van de	Schoonhoven	1979	> 2000	
Landmeter, A.	Schoonhoven	1919	1948	
Landmeter, Tj. F.	Schoonhoven	1948	1957	
Landmeter, Tj.F.	Schoonhoven	1957	1994	
Langen, C. de	Schoonhoven	1922	1928	
Langerak, W.	Schoonhoven	1901	1924	
Langerak, wed. W.	Schoonhoven	1925	1925	
Lasonder, Johannes	Schoonhoven	1889	1917	
Leemans, H.	Schoonhoven	1925	1926	
Leeuw den Bouter, H. de	Schoonhoven	1971	> 2000	
Leeuw den Bouter, H. den	Schoonhoven	1946	1984	
Leltz, E.L.	Schoonhoven	1993	> 2000	
Lensen, A.Chr.	Schoonhoven	1909	1938	
Lensen, Antoon	Schoonhoven	1914	1915	
Lensen, J.	Schoonhoven	1892	1934	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Lensen, J.C.	Schoonhoven	1986	1987	
Lensen, Johannes	Schoonhoven	1885	1918	
Lensen, Leonardus	Schoonhoven	1891	1908	
Lensen, Petrus Jacobus	Schoonhoven / Roermond	1920	1920	pk
Lensen, W.G.	Schoonhoven	1923	1926	
Lensen, wed. Leonardus	Schoonhoven	1908	1909	
Liefhebber, Hugo	Schoonhoven	1902	1908	
Lobensteijn, Willem	Schoonhoven	1860	1918	
Looren de Jong, B.	Schoonhoven	1998	> 2000	
Looren de Jong, H.	Schoonhoven	1967	1982	
Looren de Jong, wed. H.	Schoonhoven	1982	1998	
Lucardie, C.C. e.v. van der Vorm	Schoonhoven	1983	> 2000	
Lucas, A.B.G.	Schoonhoven	1996	2000	Mees Herens
Maat, J.L. van der	Schoonhoven	1909	1919	
Mandjes, C.J.M.	Schoonhoven	1971	> 2000	Mees Herens
Marcelis, Hendrik	Schoonhoven / Gouda ?	1913	1919	Gezinskaart 1910-1936
Marcelis, L.	Willige Langerak / Voorschoten / Apeldoorn	1922	1935	Gezinskaart 1910-1936
Martijnse, Chr.J.	Rotterdam / Groot Ammers / Schoonhoven	1983	1994	gemeente
Matthesius, J.G.	Streefkerk / Schoonhoven	1981	> 2000	pers.mededeling
Meijer, A. & A.	Schoonhoven	1927	1928	
Meijer, A. & B.A.	Schoonhoven	1942	1994	
Meijer, Alb.	Schoonhoven	1914	1942	
Meijer, Alex.	Schoonhoven	1928	1963	
Meijer, Barend Arnoldus	Schoonhoven	1883	1917	
Meijer, J	Schoonhoven	1915	1923	
Meijer, N.A.	Schoonhoven	1926	1971	
Meijer, N.A. & J.W.	Schoonhoven	1917	1926	
Meijer, R.M.	Schoonhoven / Amsterdam	1976	1978	gemeente
Mesker & Zoon, Fa. Arie	Schoonhoven	1941	1976	
Mesker, A.	Schoonhoven	1891	1941	
Mesker, Jan Dirk	Schoonhoven	1902	1906	
Mestrum, P.J.	Schoonhoven / Nieuwegein	1977	1985	gemeente
Mooten, R.C.L.	Schoonhoven / Heerlen	1984	1984	gemeente
Mopman, G.	Schoonhoven	1912	1931	
Mopman, Simon	Schoonhoven / s' Gravenhage / Ermelo / 's Gravenhage	1919	1934	pk

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Mulder, S.	Schoonhoven	1925	1929	
Mulder, W.H.	Schoonhoven	1917	1920	
Murk, H.	Schoonhoven	1901	1926	
Murk, H.J.	Schoonhoven	1891	1929	
Murk, J.A. & A.M.	Schoonhoven	1926	1969	
Murk, Willem Frederik	Schoonhoven	1882	1910	
Niekerk , Grooth. in Gouden en Zilveren Werken v/h	Schoonhoven	1970	1997	
Niekerk, J.	Schoonhoven	1943	1944	
Niekerk, J.	Schoonhoven	1951	1970	
Niekerk, J. & J.G.	Schoonhoven	1943	1952	
Niekerk, J.G.J. & G.J.	Schoonhoven	1902	1943	
Niekerk, Jacob Pieter	Schoonhoven	1862	1900	
Niekerk, Otto Elbertus	Schoonhoven	1903	1906	
Niekerk, wed.Jacob Pieter	Schoonhoven	1900	1901	
Nieuwpoort n.v./b.v., Z en Staalwarenind.	Nieuwpoort / Groot Ammers	1957	1990	
Niki b.v., La	Schoonhoven	1998	> 2000	
Noomen, C.Y.	Schoonhoven / Yerseke / Gouda	1971	1973	gemeente
Nouhuys, J.A. van	's Gravenhage / Schoonhoven	1981	> 2000	pers.med.
Oele, Cees N.	Schoonhoven	2000	> 2000	
Oele, J.	Schoonhoven / Ottoland	1977	1981	gemeente
Oldenburg, N.	Schoonhoven	1908	1926	
Oldenburg, Pieter	Schoonhoven	1882	1901	
Oosten, Krijn van	Schoonhoven	1851	1908	
Oosten, Krijn van	Schoonhoven	1874	1908	
Oosterbeek, J.	Schoonhoven	1920	1922	
Oosterbeek, J. & H.S. & P.Baardwijk	Nieuwpoort	1925	1926	Stbk v.Dongen 467, nr.408
Oosterbosch, J.	Schoonhoven	1904	1936	
Oosterbosch, W.H.	Schoonhoven	1909	1936	
Oostrom & Zoon, Fa. P. van	Schoonhoven	1941	2000	
Oostrom, P. van	Schoonhoven	1926	1941	
Os van den Abeelen, G. van	Schoonhoven / Maartensdijk	1928	1950	Stbk van Dongen 467
Os van den Abeelen, J. van	Schoonhoven	1885	1934	
Os van den Abeelen, wed. J.	Schoonhoven	1935	1950	
Otto Kortman, M.H. & L.A.J.	Schoonhoven	1989	1992	
Oudsten, G. den	Schoonhoven	1984	> 2000	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Pallandt, P.H.M.	Amsterdam / Schoonhoven / Ottoland	1975	1981	gemeente
Pauw Jr., J.L. van der	Schoonhoven	1907	1938	
Pauw, J.B. van der	Schoonhoven	1908	1932	
Pauw, J.B. van der	Schoonhoven	1919	1963	
Pauw, Nicolaas van der	Schoonhoven	1895	1919	
Peier, Ben	Schoonhoven	1977	> 2000	
Peletier, G. & M.	Schoonhoven	1891	1925	
Pelt, A.	Schoonhoven	1906	1951	
Pelt, B.W.	Schoonhoven	1910	1964	
Peltenburg, J.C.	Schoonhoven / Gouda	1975	1975	gemeente
Pichal, Antoon Jan	Schoonhoven / Rotterdam ?	1903	1905	Klomp, Stavelij 2002
Pince van der Aa, Coenraad	Schoonhoven	1863	1912	
Pince van der Aa, Cornelis	Schoonhoven / Nijmegen	1885	1910	B 231
Pince van der Aa, H.H.	Schoonhoven	1892	1929	
Pince van der Aa, Henricus	Schoonhoven / 's Gravenhage / Arnhem / Apeldoorn	1903	1908	Gzkrt 1910-1936 vader Corne
Pleijt & de Wilde, n.v. Fabriek van Zilverwerken v/h de	Schoonhoven	1924	1931	
Pleijt, Gerrit de	Schoonhoven	1875	1914	
Pleijt, Michiel de	Schoonhoven	1896	1915	
Pleijt, N.J. de	Schoonhoven	1911	1915	
Pleijt, N.J. de	Schoonhoven	1915	1924	
Pleijt, wed. Gerrit de	Schoonhoven	1914	1916	
Pluut & Zoon, Fa. A.	Schoonhoven	1942	1956	
Pluut Az, A.	Schoonhoven	1959	1982	
Pluut Az., A.	Schoonhoven	1956	1959	
Pluut Jr., A.	Schoonhoven	1915	1942	
Pluut Jr., A.	Schoonhoven	1937	1971	
Pluut, Frank	Schoonhoven	1896	1915	
Pluut, J.	Schoonhoven	1926	1937	foutief Wb1826 ipv 1926
Pluut, J. & A. & Johs. (wed.A.Pluut)	Schoonhoven	1896	1926	
Ponsioen, M.Th.	Schoonhoven	1901	1952	
Ponsioen, M.Th. & A.J.	Schoonhoven	1924	1932	
Poortman, A.	Schoonhoven	1984	1994	
Postma, R.E.	Schoonhoven / Breda	1975	1977	gem 2006
Pruijt, Johannes Cornelis	Schoonhoven	1899	1910	
Quak, G.	Willige Langerak / Schoonhoven	1921	1977	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Ree, Adrianus Cornelis van der	Schoonhoven	1897	1901	
Ree, Adrianus Cornelis van der	Schoonhoven	1908	1916	
Ree, C.F. & E. van der	Schoonhoven	1916	1932	
Ree, Dirk van der	Schoonhoven	1882	1907	
Ree, E. van der	Schoonhoven	1935	1950	
Ree, Jan Cornelis van der	Schoonhoven / Klaaswaal	1926	1926	pk
Reijnen, A.L.	Schoonhoven	1918	1921	
Reijnen, Dirk Leendert	Schoonhoven	1883	1900	
Reijnen, G.	Schoonhoven / Rijswijk	1918	1927	Gezinskaart 1910-1936
Ridder, Cornelis de	Schoonhoven	1907	1920	
Rietveld, C. & W.	Schoonhoven	1920	1922	
Rietveld, Cornelis	Schoonhoven	1865	1912	
Rietveld, Gebr. Frederik Alexander & Cornelis & Wouter	Schoonhoven	1912	1920	
Rijks Vak en Kunstnijv. school voor Goud en	Schoonhoven	1947	1957	
Rijswijk, A. van	Schoonhoven	1910	1921	
Rikkoert Juweliersbedrijven in het Silverhuijs b.v.	Schoonhoven	1976	> 2000	
Rikkoert, A.	Schoonhoven	1891	1934	
Rikkoert, A.	Schoonhoven	1938	1979	
Rikkoert, C.	Schoonhoven	1916	1941	
Rikkoert, J.	Schoonhoven	1920	1931	
Rikkoert, Jacobus	Schoonhoven	1879	1916	
Rogier, H.F.M.	Schoonhoven	1978	> 2000	
Rond, Christiaan Louis	Schoonhoven / Amsterdam / Gouda / Schoonhoven	1902	1904	B 256
Rond, Willem	Schoonhoven	1877	1902	
Rond, Willem	Schoonhoven / Amsterdam / 's Hertogenbosch	1945	1959	pk
Rooij, D. de	Schoonhoven	1919	1932	
Rooij, J.F. de	Schoonhoven	1902	1924	
Rous, A.J.	Schoonhoven	1917	1956	
Rous, Christoffel	Schoonhoven	1888	1917	
Rous, wed. A.J.	Schoonhoven	1956	1963	
Saton, Jochem	Schoonhoven	1883	1900	
Sauer, H.L.	Schoonhoven	1966	> 2000	
Sauër, N.F.	Schoonhoven	2000	> 2000	
Schalk, Johanna Margaretha	Schoonhoven	1920	1920	
Schenkel, Leendert	Schoonhoven	1882	1904	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Schenkel, wed. Leendert	Schoonhoven	1904	1904	
Schieving, K.T.	Schoonhoven / s-Hertogenbosch	1993	1998	gemeente
Schriek, H. & Looren de Jong, H.	Schoonhoven	1943	1967	Buutveld, e.a: mt.11854
Schriek, Hendrik	Schoonhoven	1935	1942	Buutveld, e.a: mt.5848
Schriek, Hendrik	Schoonhoven	1967	1989	Wb best:Insc.plt.M570 M10:
Schröder, P.	Schoonhoven	1981	> 2000	
Schumacher, G.M.M.	Schoonhoven	1985	> 2000	
Seton, b.v. v/h Gebr.	Schoonhoven	1976	1988	
Seton, J. & J.C.	Schoonhoven	1910	1956	
Sibbelee J.Lz., J.	Schoonhoven / Amsterdam / Laren / Amsterdam	1900	1903	BR 1900-1910
Sieders, H.	Schoonhoven / Hoogeveen	1911	1916	Gezinskaart 1910-1936
Slijpe, W. van	Schoonhoven	1920	1924	
Sluijs Jz., Johannes van der	Schoonhoven	1900	1913	
Sluijs, Johannes van der	Schoonhoven	1883	1902	
Sluijs, Willem Frederik van der	Schoonhoven	1904	1908	
Smink, G.	Schoonhoven	1925	1932	
Smit, M.	Schoonhoven	1963	> 2000	
Smits, Wilhelmus Josephus	Schoonhoven	1881	1919	
Solinge Sr., N.C. van, 1e periode	Schoonhoven / Rotterdam ?	1910	1918	Gezinskaart 1910-1936
Solinge Sr., N.C. van, 2e periode	Schoonhoven / Rotterdam ?	1919	1919	Gezinskaart 1910-1936
Solinge, Gerrit Jacobus Godert Cornelis van	Schoonhoven	1884	1910	
Son, W. van	Schoonhoven	1966	> 2000	pers.med.
Sonsbeek, Pieter van	Schoonhoven	1899	1918	
Sprong, W.	Schoonhoven	1904	1958	
Staalenburg, J.	Schoonhoven	1900	1958	
Staalenburg, P.	Schoonhoven	1929	1942	
Stehouwer, S.B.	Yerseke / Gouda / Schoonhoven	1989	> 2000	pers.med.
Sterk, B.	Schoonhoven	1909	1921	
Sterk, L.G.	Schoonhoven	1886	1933	
Stigter, C.	Schoonhoven	1938	1983	
Stigter, M.	Schoonhoven	1957	1999	
Straver, J.	Schoonhoven	1909	1918	
Streng, Adrianus	Schoonhoven	1863	1916	1916, Wb bestand 2007
Suur, G.H. & M.J.	Schoonhoven	1949	1971	
Suur, J.H.	Schoonhoven	1911	1932	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Tepe, F.A.	Schoonhoven	1911	1941	
Teunissen Jacz., Andries	Schoonhoven	1883	1915	
Teunissen Jr., A.	Schoonhoven	1900	1923	
Thuis, J.H.	Schoonhoven	1993	1995	
Tiggelen, B. van	Schoonhoven	1922	1970	
Tiggelen, Fa. B. van	Schoonhoven	1970	> 2000	
Timal, R.	Schoonhoven / Amsterdam / Schoonhoven	1976	> 2000	pers.med.
Tjho A.E.G.	Schoonhoven	2000	> 2000	
Tredgett, W.P.	Schoonhoven / Groningen	1987	1988	pers.med. Opm. 7.
Uijl, C.A. den	Schoonhoven	1916	1952	
Uijl, Cornelis Adrianus & Hendrik Johannes Nicolaas den	Schoonhoven	1912	1916	
Uijl, H.M. den	Schoonhoven	1881	1934	
Uijl, Hendrik Johannes Nicolaas den	Schoonhoven / 's Gravenhage	1916	1934	pk
Vaal jr., J. de	Bergambacht / Schoonhoven	1982	> 2000	
Vaal sr, J. de	Schoonhoven	1958	1995	pers.med. Ad de Vaal
Vaal, Adrianus de	Schoonhoven	1866	1928	
Vakopleiding, School Stichting	Schoonhoven	1957	> 2000	
Verbeek, J.	Schoonhoven	1908	1941	
Verkerk, Frederik	Schoonhoven	1898	1913	
Verkerk, J.	Schoonhoven	1913	1946	
Verkerk, J.P.	Schoonhoven / Nieuwpoort / Schoonhoven	1913	1953	
Verkerk, J.P.	Schoonhoven	1946	1955	
Verkerk, wed. J.	Schoonhoven	1946	1952	
Vermin, W.I.M.	Schoonhoven	1983	1994	
Verroen, A.J.J.	Schoonhoven	1902	1943	
Verroen, Andreas Henricus	Schoonhoven / Rijswijk	1902	1906	pk
Verroen, Hendricus Jacobus	Schoonhoven	1874	1910	
Verroen, Leonardus Bartholomeus	Schoonhoven	1912	1918	
Visser, A.	Schoonhoven	1975	1991	
Visser, A.	Schoonhoven	1979	> 2000	
Visser, G.P.	Schoonhoven	1977	> 2000	
Visser, H.G.	Blesdijke / Lopik / Schoonhoven	1974	> 2000	gemeente
Vleeschhouwer, W.A.	Weesp / Schoonhoven	1972	> 2000	pers.med.
Vlerk, Max P.H. van der	Schoonhoven	1983	> 2000	pers.med.
Vliet, Bastiaan van	Schoonhoven	1901	1920	

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Vliet, Cornelis van	Schoonhoven	1879	1901	
Vliet, E. van	Krimpen aan de IJssel / Schoonhoven	1989	> 2000	pers.med.
Vliet, F. van	Willige Langerak	1947	1983	
Vliet, Johannes van	Schoonhoven	1884	1914	
Vliet, Johannes van	Schoonhoven	1908	1914	
Vliet, wed. Joh. van	Schoonhoven	1914	1915	
Vos, R.	Schoonhoven	1976	1980	
Vos, Teunis Johannes de	Schoonhoven	1893	1900	B 323
Vries, P.P.N.C. de	Almere /Mierlo /Schoonhoven	1995	> 2000	pers.med.
Waal, M. & E. van de	Schoonhoven / Rotterdam ?	1913	1921	vHolten, 1978 p.58
Wendels Dz., J.D.	Schoonhoven	1880	1929	
Wendels Jr., Dirk Leendert	Schoonhoven	1895	1903	
Wendels Sr., Dirk Leendert	Schoonhoven	1858	1901	
Wendels, A.J.	Schoonhoven	1928	1938	
Wendels, C.	Schoonhoven	1904	1948	
Wendels, J.D.	Schoonhoven	1911	1947	
Wendels, Jacobus Hendrikus	Schoonhoven	1882	1920	
Wendels, Johannes	Schoonhoven	1879	1908	
Wendels, L.	Schoonhoven	1881	1923	
Wendels, P.J.J.	Schoonhoven	1913	1942	
Wendels, Pieter Johannes Josinus	Schoonhoven	1860	1901	
Wendels, wed. C.	Schoonhoven	1948	1964	
Wewer C.F.	Schoonhoven	1968	1990	
Wewer, C.F.	Schoonhoven	1915	1968	
Wewer, Fredrik August	Schoonhoven / Utrecht / Amsterdam / Utrecht	1921	1925	Gezinskaart 1910-1936
Wewer, J.A.	Schoonhoven / Rotterdam ?	1914	1926	Gezinskaart 1910-1936
Wewer, J.C.	Schoonhoven / Gouda ?	1921	1922	Gezinskaart 1910-1936
Wewer, Johannes Cornelis	Schoonhoven	1892	1912	
Wewer, wed. J.C.	Schoonhoven	1912	1915	
Wibbens, J.	Schoonhoven	1967	> 2000	
Wijland, G.	Schoonhoven	1975	> 2000	
Wijngaard, D. van den	Schoonhoven / Giessenburg	1966	1977	gemeente
Wilde, Jan Frederik de	Schoonhoven	1910	1913	
Wilde, Johannes de	Schoonhoven	1915	1915	
Willenswaard, A. van	Schoonhoven / 's Gravenhage / Schoonhoven	1897	1932	B 336 Opm. 8.

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Willenswaard, Cornelis Leendert van	Schoonhoven	1894	1910	
Willig Design, Onno	Schoonhoven	1990	1992	
Wit, P. de	Schoonhoven	1902	1905	
Witzenburg, IJ. van	Schoonhoven	1913	1928	
Witzier, R.J. van	Schoonhoven	1941	1982	
Wolterson, J.	Schoonhoven	1978	1985	
Woudstra, J.J.E.	Schoonhoven	1993	> 2000	
Zeelenberg, J.	Schoonhoven / Breda	1998	1998	gemeente
Zieldorff, Hendrik	Schoonhoven	1889	1903	
Zieldorff, J.	Schoonhoven	1919	1937	
Zieldorff, wed. Hendrik	Schoonhoven	1904	1918	
Zielstra, C.	Schoonhoven / Dieren	1968	1972	gemeente
Zilverstad Productiebedrijf	Schoonhoven	1995	> 2000	
Zilverstad Schoonhoven b.v.	Schoonhoven	1982	> 2000	
Zonneveld, L.	Schoonhoven / Nieuwegein/Apeldoorn	1983	1984	gemeente
Zuidervliet, A.	Schoonhoven / 's Gravenhage / Utrecht / 's Gravenhage	1901	1904	BR 1900-1910
Zwijnenburg Grooth. in Goud- en Zilverw. b.v., D.	Schoonhoven	1986	1999	

Opm.1. Er is geen pk van W.G.M. Brehm. In het Bevolkings Register Schoonhoven komt geen 'WGM' Brehm voor doch alleen Wilhelmus Brehm. Diens vader heette Wilhelmus Georgius. Het stamboek kent Wilhelmus Georgius Marie Brehm, wonend in de Koestraat. Op grond van het stamboek en de gevoerde meestertekens werkt WGM in 1921 en 1922 in Schoonhoven.

Opm.2. Directeur Vakschool 1918-1930. Bron: Baarsel, 1995.Volgens pk niet een tweede periode in Schoonhoven, maar naar Blankenberg in Belgie.

Opm.3. Wilhelmus Brehm komt een 2e periode in Schoonhoven werken vanuit Heusden in 1929 en voert dan een meesterteken tot 1939 en vertrekt in 1952 naar Krommenie.

Opm.4. Van hem/haar zijn geen gegevens bekend in de Bevolkingsadministratie Schoonhoven

Opm.5. Directeur Vakschool, 1956. Emailleur en g&zsmid. Bron: vBaarsel, 1995, p.89.

Opm.6. aangenomen identiek te zijn met C.L.H.M.Evers die naar Vierlingsbeek vertrekt op 24 juni 1986.

Opm. 7. Tredgett heeft nooit in Schoonhoven gewoond. Hij dreef in 1987 en 1988 samen met Albert Bachmaier in Schoonhoven een atelier.

Opm.8. Periode 1890-1897 in Den Haag

Jaar	In	Uit	Saldo In	Aanwezig 31 december
1899				109
1900	9	7	2	111
1901	7	8	-1	110
1902	10	5	5	115
1903	7	6	1	116
1904	9	5	4	120
1905	3	3	0	120
1906	1	4	-3	117
1907	6	2	4	121
1908	9	11	-2	119
1909	10	2	8	127
1910	13	18	-5	122
1911	7	8	-1	121
1912	7	4	3	124
1913	9	8	1	125
1914	8	3	5	130
1915	5	10	-5	125
1916	7	7	0	125
1917	6	6	0	125
1918	5	11	-6	119
1919	10	11	-1	118
1920	9	12	-3	115
1921	8	8	0	115
1922	5	4	1	116
1923	5	5	0	116
1924	5	8	-3	113
1925	6	8	-2	111
1926	11	16	-5	106
1927	2	3	-1	105
1928	4	7	-3	102
1929	3	6	-3	99
1930	0	0	0	99
1931	1	7	-6	93
1932	1	12	-11	82
1933	1	3	-2	80

Bijlage 2: Aantal goud- en zilversmeden 'Instroom', 'Uitstroom en saldo instroom per jaar;
saldo "aanwezig" per 31 december van elk jaar, 1900-2000 in Schoonhoven.

Jaar	In	Uit	Saldo In	Aanwezig 31 december
1934	0	6	-6	74
1935	4	4	0	74
1936	1	4	-3	71
1937	1	3	-2	69
1938	2	3	-1	68
1939	0	1	-1	67
1940	0	1	-1	66
1941	6	8	-2	64
1942	2	8	-6	58
1943	6	5	1	59
1944	0	1	-1	58
1945	4	1	3	61
1946	9	4	5	66
1947	6	4	2	68
1948	2	3	-1	67
1949	4	2	2	69
1950	2	5	-3	66
1951	1	3	-2	64
1952	0	4	-4	60
1953	0	2	-2	58
1954	0	1	-1	57
1955	1	1	0	57
1956	3	4	-1	56
1957	6	5	1	57
1958	1	2	-1	56
1959	2	4	-2	54
1960	0	2	-2	52
1961	2	3	-1	51
1962	0	0	0	51
1963	2	4	-2	49
1964	0	2	-2	47
1965	0	3	-3	44
1966	5	1	4	48
1967	6	3	3	51
1968	2	1	1	52

Bijlage 2: Aantal goud- en zilversmeden 'Instroom', 'Uitstroom en saldo instroom per jaar;
saldo "aanwezig" per 31 december van elk jaar, 1900-2000 in Schoonhoven.

Jaar	In	Uit	Saldo In	Aanwezig 31 december
1969	0	3	-3	49
1970	3	3	0	49
1971	3	4	-1	48
1972	4	1	3	51
1973	1	3	-2	49
1974	2	0	2	51
1975	6	3	3	54
1976	11	2	9	63
1977	5	6	-1	62
1978	5	1	4	66
1979	4	3	1	67
1980	1	1	0	67
1981	5	4	1	68
1982	4	4	0	68
1983	7	5	2	70
1984	8	5	3	73
1985	5	3	2	75
1986	2	1	1	76
1987	1	1	0	76
1988	0	2	-2	74
1989	3	1	2	76
1990	1	2	-1	75
1991	1	3	-2	73
1992	1	2	-1	72
1993	7	2	5	77
1994	0	10	-10	67
1995	4	4	0	67
1996	2	2	0	67
1997	2	2	0	67
1998	6	5	1	68
1999	1	3	-2	66
2000	4	3	1	67
> 2000		67		
totaal	398	507	-42	

Bijlage 2: Aantal goud- en zilversmeden 'Instroom', 'Uitstroom en saldo instroom per jaar;
saldo "aanwezig" per 31 december van elk jaar, 1900-2000 in Schoonhoven.

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Baalen, W.A.	Schoonhoven	1980	> 2000	
Bachmaier, A.	Schoonhoven	1982	> 2000	
Bakker, C.M. (Zilverwerk)	Ammerstol / Schoonhoven	1991	> 2000	
Barendse, P.M.	Schoonhoven	1998	> 2000	
Bekker, J.H.N.	Utrecht / Schoonhoven	1976	> 2000	pers.med.
Berg, E. van den	Schoonhoven	1995	> 2000	
Bergh Zilverwerken b.v., G.J. van den	Schoonhoven	1981	> 2000	
Boer, J.E. den	Schoonhoven	1998	> 2000	
Bokhoven M.H.B. van	Schoonhoven	2000	> 2000	
Brands, A.E.M.	Emmen / Schoonhoven	1995	> 2000	pers.med.
Brouwer, I.	Schoonhoven / Bergambacht	1997	> 2000	gemeente
Duel, R.	Schoonhoven	1985	> 2000	
Duhen, A.	Bergambacht / Schoonhoven	1979	> 2000	
Gelderblom, A.	Schoonhoven	1997	> 2000	
Gelderblom, J.	Schoonhoven	1966	> 2000	
Gessel, Ben van	Schoonhoven	1984	> 2000	pers.med.
Giesen, L. van der	Schoonhoven	1974	> 2000	gemeente
Graus, R.M.	Schoonhoven	1979	> 2000	2002 naar Limburg;pers.med
Grootemaat, A.F.	Schoonhoven	1993	> 2000	
Grootveld, S.L.G.	Bergambacht / Schoonhoven	1985	> 2000	gemeente
Hankart, L.	Schoonhoven	1976	> 2000	
Haselen, J.H. van	Schoonhoven (rk:Bergambacht 2007)	1984	> 2000	Nationale telefoongids
Hooijkaas, Schoonhovensche Zilverfab. H. b.v.	Schoonhoven	1946	> 2000	
Kal, C.Ch.A.	Schoonhoven	1998	> 2000	
Kappers, M.	Schoonhoven	1999	> 2000	
Kokke, G.R.	Schoonhoven / Vlist	1985	> 2000	gemeente
Koster, P.	Schoonhoven	1978	> 2000	pers.med.
Kuijf, C.A.	Schoonhoven	1976	> 2000	
Lagemaat, D.L.van de	Schoonhoven	1976	> 2000	
Lagemaat, G. van de	Schoonhoven	1979	> 2000	
Leeuw den Bouter, H. de	Schoonhoven	1971	> 2000	
Leltz, E.L.	Schoonhoven	1993	> 2000	
Looren de Jong, B.	Schoonhoven	1998	> 2000	
Lucardie, C.C. e.v. van der Vorm	Schoonhoven	1983	> 2000	
Mandjes, C.J.M.	Schoonhoven	1971	> 2000	Mees Herens

NAAM	WOONPLAATS	In	Uit	Bron van wijziging
Matthesius, J.G.	Streefkerk / Schoonhoven	1981	> 2000	pers.mededeling
Niki b.v., La	Schoonhoven	1998	> 2000	
Nouhuys, J.A. van	's Gravenhage / Schoonhoven	1981	> 2000	pers.med.
Oele, Cees N.	Schoonhoven	2000	> 2000	
Oudsten, G. den	Schoonhoven	1984	> 2000	
Peier, Ben	Schoonhoven	1977	> 2000	
Rikkoert Juweliersbedrijven in het Silverhuijs b.v.	Schoonhoven	1976	> 2000	
Rogier, H.F.M.	Schoonhoven	1978	> 2000	
Sauer, H.L.	Schoonhoven	1966	> 2000	
Sauër, N.F.	Schoonhoven	2000	> 2000	
Schröder, P.	Schoonhoven	1981	> 2000	
Schumacher, G.M.M.	Schoonhoven	1985	> 2000	
Smit, M.	Schoonhoven	1963	> 2000	
Son, W. van	Schoonhoven	1966	> 2000	pers.med.
Stehouwer, S.B.	Yerseke / Gouda / Schoonhoven	1989	> 2000	pers.med.
Tiggelen, Fa. B. van	Schoonhoven	1970	> 2000	
Timal, R.	Schoonhoven / Amsterdam / Schoonhoven	1976	> 2000	pers.med.
Tjho A.E.G.	Schoonhoven	2000	> 2000	
Vaal jr., J. de	Bergambacht / Schoonhoven	1982	> 2000	
Vakopleiding, School Stichting	Schoonhoven	1957	> 2000	
Visser, A.	Schoonhoven	1979	> 2000	
Visser, G.P.	Schoonhoven	1977	> 2000	
Visser, H.G.	Blesdijke / Lopik / Schoonhoven	1974	> 2000	gemeente
Vleeschhouwer, W.A.	Weesp / Schoonhoven	1972	> 2000	pers.med.
Vlerk, Max P.H. van der	Schoonhoven	1983	> 2000	pers.med.
Vliet, E. van	Krimpen aan de IJssel / Schoonhoven	1989	> 2000	pers.med.
Vries, P.P.N.C. de	Almere /Mierlo /Schoonhoven	1995	> 2000	pers.med.
Wibbens, J.	Schoonhoven	1967	> 2000	
Wijland, G.	Schoonhoven	1975	> 2000	
Woudstra, J.J.E.	Schoonhoven	1993	> 2000	
Zilverstad Productiebedrijf	Schoonhoven	1995	> 2000	
Zilverstad Schoonhoven b.v.	Schoonhoven	1982	> 2000	

Bijlage 4. Schoonhovense goud- en zilversmeden, werkzaam op 31 december 2000 en lid van het Gilde St.Eloy
1e rij: Bep den Oudsten, Jan de Vaal, Henk de Leeuw den Bouter, At Brandenburg, Dick van de Lagemaat, Wouter van Baalen, Kees Oele, Paul de Vries, Linda Sauër
2e rij: Marjon Kappers, Mariëtta van Bokhoven, Per en Ab Rikkoert, Titiaan de Geer, Anita Brands, Arie Duhen, Henk Sauër, André Grootemaat, Jacob Gelderblom
3e rij: Jan van Nouhuys, André van Loon, Esther van Vliet, André Gelderblom, André Visser, Eline Leltz, Albert Bachmaier, Remco Duel, Steven Stehouwer
4e rij: Arie Pluut (Koninklijke Zilverstad), Huub Rogier, Jan Matthesius, Pauline Barendse, Bert Looren de Jong, Gabri Schumacher

Foto's ter gelegenheid van een fotocollage van het Gilde t.b.v. de Nationale Zilverdag op 16 mei 2005. Foto's Marjon Kappers, Max van Gelder.

1.Jaap Gelderblom, (1966-2000)
2.Wim Hooijkaas, (1946-2000)
3.Dirk den Oudsten, (1946-1983)
4.Hendrik J.Schriek, (1967-1989)
5.Piet Heerens (1941-1967)
6. P.C.Boevé, directeur Vakschool)
7.Dirk van de Wijngaard (1966-1977)
8.onbekend
9.Jan Huisman jr, (1961- ?
10.C.Stigter, (1938-1983)
11.medew.Drijfhout,
12.Arie Pluut (1959-1982)
13. Tjalling Landmeter, (1957-1994)
14.dhr.Soulet (dir.Drijfhout),
15.John Tanger, (bedrijsfleider Hooijkaas)
16.dhr Meijer (essayeur Drijfhout),
17.Nol Meijer, (1926-1971)
18.Wer Heerens jr. (1967-1969)
19.Aart Hak (medew. Hooijkaas)
20.Bob Smit (fil.houder Drijfhout)
21.Henk de Leeuw den Bouter (1946-1984)
22.Wim Kok (proc.houder Niekerk)
23.dhr Kruiper (bedrijfsleider Niekerk)
24.dhr Meijer (?)
25.Hans K.H.Baardwijk (1949-1990)
26.Henk Sauer (1966->2000)
27.Carl Wewer (1968-1990)
28.Maarten Smit (1963->2000)
29.Gerrit Hooijkaas (1961-1981)
30.Wim van Son (1966->2000)
31.Jaap de Vaal. (1958-1995)
32. J.C.Voorsluis (dir. Mesker)
33.J.Gelderblom (1950-1966)
34.Jan Huisman (1961-?)
35.Mw.Smit e.v. Bob Smit (zie 20)
36.Lies de Leeuw den Bouter,
e.v. Maarten Stigter
37.Maarten Stighter (1957-1999)
38.Jan van den Bergh, (1950- 1973)
39.P.D.Brolsma (Essayeur Waarborg)
40.G.J.van den Bergh. (1949-1981)

Bijlage 5. Groepsfoto 2 april 1968, Schoonhovense goud- en zilversmeden en diverse medewerkers op bezoek bij Fa Drijfhout Edelmetelen te Amsterdam; met werkzame jaren.

7. verm. Nevina van Willenswaard-Maas van der Pouw
e.v. Corstiaan van Willenswaard (12)
8. Trijntje Greup-Koopen, e.v. D.H.Greup (31)
10. Gerrit Greup DHz (1864-1915)
12. Corstiaan van Willenswaard (1868-1894)
14. Nicolaas Kooiman (1862-1903)
16. Pieter Greup jr.
19. Cornelis Leendert van Willenswaard (1894-1910)
21. Pieter Greup sr. (1854-1896)
26. Adrianus Andries “Graves” Kooiman (1879-1911)
31. Dirk Hendrik Greup Pz (1896-1913)
33. Hermanus Marinus den Uijl (1881-1934)
34. Johannes Gaillard (1852-1910)
35. mogelijk Jacobus Johannes Lazonder (1857-1880)
38. Fred A. Tepe (dir. Teekenschool, en g&z-smid) 1911-1941

Foto ter gelegenheid van het leggen van de eerste steen van de Teekenschool, de latere Vakschool, 9 september 1895. De heren links en op de voorgrond rechts, zijn waarschijnlijk allemaal Schoonhovense goud- en zilversmeden. Links hun dames; rechts op de achtergrond de bouwvakkers. Het stadsbestuur was bij deze feestelijke gebeurtenis niet uitgenodigd omdat de Gemeente geen subsidiebijdrage aan de bouw van de Teekenschool wilde geven.
Helaas zijn de namen van de geportretteerden niet bewaard gebleven. Identificatie vond door mij plaats aan de hand van andere, meest familiefoto's, aanwezig in de Collectie van Willenswaaard,thans in het Streekarchief Midden-Holland.

Bijlage 6. Foto ter gelegenheid van het leggen van de eerste steen der Teekenschool, 9 september 1895.

Bijlage 7: Methodiek.

Het doel van dit onderzoek is vast te stellen hoe de ontwikkeling van het aantal goud- en zilversmeden in Schoonhoven is verlopen in de 20e eeuw.

Een eerste vraag die hierbij beantwoord moet worden is 'wie hoort er bij en wie niet?' Hoofdlijn is bij het onderzoek en de selectie steeds geweest 'je moet officieel in Schoonhoven wonen of gevestigd zijn en je moet een meesterteken hebben dat geregistreerd is bij het Waarborgkantoor Schoonhoven of de latere rechtsopvolgers daarvan.'

Definitie 'goud- of zilversmid' in dit onderzoek: een (rechts)persoon die minstens één meesterteken bij de Waarborg (kantoor Schoonhoven) c.q. WaarborgHolland geregistreerd heeft.
Definitie 'Schoonhovense goud- of zilversmid': een goud- of zilversmid die officieel in de gemeente woont of gevestigd is. Ook rekenen we hiertoe in dit onderzoek zij die gevestigd zijn in Ammerstol, Bergambacht, Nieuwpoort, Vlist en Willige Langerak. De smeden uit deze aangrenzende dorpen keurden tot 1987 in Schoonhoven en werden historisch ook tot de Schoonhovense goud- en zilversmeden gerekend.

WaarborgHolland was in 2005 zo vriendelijk voor deze studie een digitaal deelbestand aan te leveren van de editie 2003 van *Nederlandse Verantwoordelijkheidstekens sinds 1797*; de deelverzameling 'goud- en zilversmeden uit Schoonhoven' en omgeving. De omgeving betreft de omliggende dorpen Bergambacht, Ammerstol, Vlist en Willige-Langerak en het stadje Nieuwpoort. Met dank aan Jan van Pelt van WaarborgHolland.

De deelverzameling bevatte een opgave van naam, woonplaatsen, jaar waarin het meesterteken werd verkregen (startjaar) en jaar waarin het meesterteken werd ingeleverd stopjaar). Ook bevatte het bestand een veld 'bron' waarin het nummer van de betreffende insculpatieplaat vermeld is en/of een andere bron. In hetzelfde veld waren regelmatig ook bijzonderheden opgenomen over adres- of naamswijzigingen.

Teneinde het overzicht te beperken tot 'Schoonhovense goud- en zilversmeden' zijn in het deelbestand start-/stopjaren door mij aangepast op geleide van vestiging en/of vertrek uit de gemeente Schoonhoven. Het betrof de records waarbij meerdere woonplaatsen naast Schoonhoven vermeld staan in de deelverzameling van de Waarborg. Voor de aanpassingen gebruikte ik gegevens uit de Gemeentelijke Basis Administratie, in de tabellen aangeduid als bron 'gemeente': met dank aan Marijke Logeman en Anja Ooms van de betreffende afdeling van de Gemeente Schoonhoven.
Verder is bij de aanpassingen gebruik gemaakt van het Bevolkingsregister 1900-1910 en de Gezinskaarten 1910-1936 aanwezig in het Streekarchief Midden-Holland, en verder van copie Persoonskaarten van het Centraal Bureau voor Genealogie te Den Haag en van persoonlijke mededelingen van betrokkenen en/of hun relaties .
Ook werden gegevens ontleend aan S.A.C.Begeer, e.a. *Zilversmeden van de stad Schoonhoven*, Schoonhoven 1981 en een enkel aan Jan W.M.Klomp, 'Een vals merk van de in Schoonhoven werkzame zilversmid Antoon Jan Pichal' in: Jean-Pierre van Rijen (red.*), Stavelij jaarboek 2002*, Nijmegen 2002, pp.93-94.
Een laatste bron van gegevens vormde J.J.C.Buutveld, M.W.L. van Hertum, J.van Pelt (samenstelling), *Nederlandse Verantwoordelijkheidstekens*, deel 1 en 2 van 1797 tot 1953 en deel 3 vanaf 1953, uitgave WaarborgHolland, Gouda, 2003.

Als beginsaldo is de stand op 31 december 1899 genomen: 109 goud- en zilversmeden. Dit saldo is ontleend aan mijn soortgelijk eerder onderzoek, 'R.Kappers, *Werkmeesters 19e eeuw*, Zilvercahier 2.1, Stg Vriendenkring Nederlands Goud-, Zilver- en Klokkenmuseum, Schoonhoven 1996, inmiddels met een aantal aanvullingen. Aan het door mij in 1996 genoemde saldo 105 van 31 december 1899 moeten worden toegevoegd, Pleun Hogendoorn jr. (1882-1901), Hermanus Hartman (1889-1910), Dirk Leendert Wendels jr. (1895-1903) en Albert Streng (1863-1916), zodat het saldo uitkomt op 109.

Het komt voor bij firma's dat de samenstelling van de firmanten veranderd en de firma daardoor een ander meesterteken gaat gebruiken zonder dat de naam van de firma wijzigt. Dit kan ook het geval zijn bij opvolgende weduwen. In voorkomende gevallen is deze mutatie genoteerd en geteld als een nieuwe uitstroom en een nieuwe instroom.

Het komt drie maal voor dat dezelfde goud- of zilversmid zich meer dan eens vestigt en/of vertrekt. Reden kan onder meer zijn het vertrek uit de stad of tijdelijk staken van het beroep. In dat geval is twee maal 'instroom' of 'uitstroom' genoteerd. Het betreft: Wilhelmus Brehm, Leendert Jacobus Gaillard en N.C. van Solinge sr.

Uit de deelverzameling van de Waarborg zijn de volgende personen om hieronder erbij vermelde redenen niet opgenomen.
C.M.van Broekhoven, J.C.M. van Dijk, J.Ockers en J.J.laRiviera waren formeel geen inwoners van Schoonhoven.
A.van den Berge en Nicolaas van Solinge jr. voerden geen Schoonhovense meestertekens, maar keurden elders.
S.Bos voerde geen meesterteken maar een importeursteken.

Het genoemde getal van 507 goud- of zilversmeden die in de 20e eeuw korte of langere tijd een meesterteken hebben gehad betreft door de gevolgde methodiek niet 507 verschillende individuen maar 507 min 3 is 504 verschillende natuurlijke- of rechtspersonen.

RK, 14 november 2008